

TRUMP DOSSIER 2015–2029

HOOFDSTUK 23

23.15 Historische eindanalyse

VAN "GEEN NIEUWE OORLOGEN" NAAR HET CONFLICT MET IRAN

De geopolitieke schokgolf van Trumps militaire keuze (2025–2029)

DEEL 3 – De wereld na Operation Midnight Hammer (2025–2029)

Overzicht hoofdstukken 23.11 t/m 23.15

23.11 De economische gevolgen

"Olie, inflatie en een onrustige wereldeconomie"

Analyse van:

- ontwikkeling van olie- en gasprijzen;
 - de Straat van Hormuz en de mondiale energievoorziening;
 - inflatie in de VS, Europa en Azië;
 - gevolgen voor financiële markten;
 - defensie-uitgaven;
 - internationale handel;
 - verzekeringskosten voor zeevaart;
 - gevolgen voor de Amerikaanse economie;
 - vergelijking met eerdere oliecrises (1973, 1979, 1990 en 2022).
-

23.12 Gevolgen voor de Verenigde Staten

Analyse van:

- politieke reacties in Washington;
 - Republikeinen versus Democraten;
 - rol van het Congres;
 - publieke opinie;
 - veteranen;
 - defensiebegroting;
 - presidentschap van Trump;
 - gevolgen voor de Midterm-verkiezingen van 2026;
 - invloed op Trumps historische nalatenschap.
-

23.13 Gevolgen voor de wereldorde

Analyse van:

- veranderende machtsbalans;
 - NAVO;
 - BRICS;
 - Rusland;
 - China;
 - nucleaire afschrikking;
 - internationale samenwerking;
 - opkomst van een multipolaire wereld;
 - toekomst van de Verenigde Naties.
-

23.14 Historische vergelijking

Vergelijking met:

- Cubacrisis (1962);
- Irak (2003);
- Kosovo (1999);
- Afghanistan;
- Vietnam;
- Operatie Desert Storm;
- aanval op Soleimani (2020).

Welke lessen zijn vergelijkbaar?

Welke verschillen zijn historisch uniek?

23.15 Historische eindanalyse ga naar bladzijde 6

De afsluiting van HOOFDSTUK 23.

Hier worden alle voorgaande hoofdstukken samengebracht.

Centrale vraag:

Heeft Donald Trump met de aanval op Iran zijn verkiezingsbelofte gebroken en hoe zal de geschiedenis hierover waarschijnlijk oordelen?

Dit hoofdstuk bevat:

- integrale historische beoordeling;
- geopolitieke conclusies;
- democratische gevolgen;
- militaire evaluatie;
- economische balans;
- internationale rechtsorde;
- neutrale eindconclusie.

§23.1 INLEIDING

Wanneer een verkiezingsbelofte de geschiedenis ontmoet

"Ik zal geen nieuwe oorlogen beginnen."

Het was een van de meest herkenbare boodschappen waarmee Donald Trump zich tijdens beide presidentscampagnes onderscheidde van veel van zijn voorgangers. Vanaf zijn eerste verkiezingscampagne in 2016 bekritiseerde hij de langdurige Amerikaanse militaire betrokkenheid in Afghanistan en Irak. Ook tijdens zijn campagne voor een tweede ambtstermijn keerde deze boodschap steeds terug. Hij presenteerde zichzelf als een president die de Verenigde Staten uit eindeloze conflicten wilde houden en conflicten liever door afschrikking en onderhandelingen wilde beëindigen dan door nieuwe militaire interventies.

Voor veel kiezers vormde juist deze belofte een belangrijk onderdeel van zijn aantrekkingskracht. Binnen delen van de Republikeinse achterban leefde de wens om de Verenigde Staten minder direct te betrekken bij kostbare buitenlandse oorlogen. Tegelijkertijd bleef Trump benadrukken dat de Verenigde Staten, wanneer hun veiligheid of

die van bondgenoten in het geding zou zijn, bereid moesten zijn snel en met overweldigende kracht op te treden.

Deze twee uitgangspunten — terughoudendheid én bereidheid tot militair optreden — zouden in 2026 rechtstreeks met elkaar in botsing komen.

Een onverwacht kantelpunt

In juni 2026 escaleerde het conflict tussen Israël en Iran in hoog tempo. Na Israëlische aanvallen op Iraanse militaire en nucleaire doelen besloot de Amerikaanse regering onder president Trump zich militair te mengen. Op 21 juni 2026 voerden Amerikaanse strijdkrachten luchtaanvallen uit op drie Iraanse nucleaire installaties: **Fordow**, **Natanz** en **Isfahan**. De operatie kreeg de codenaam **Operation Midnight Hammer**. Volgens het Amerikaanse ministerie van Defensie namen meer dan 125 militaire vliegtuigen deel, waaronder zeven B-2 Spirit-stealthbommenwerpers. Ook werden GBU-57 "Massive Ordnance Penetrator"-bommen en Tomahawk-kruisraketten ingezet. De Amerikaanse regering verklaarde dat de operatie bedoeld was om het Iraanse nucleaire programma ernstig te beschadigen en Iran tot onderhandelingen te bewegen.

President Trump omschreef de operatie als een "spectaculair militair succes" en stelde dat de belangrijkste verrijkingsinstallaties van Iran "volledig waren vernietigd". Onafhankelijke analyses waren op dat moment terughoudender: zij concludeerden dat de installaties zware schade hadden opgelopen, maar dat de volledige omvang van de schade en de status van verrijkt uranium nog niet met zekerheid konden worden vastgesteld.

Waarom dit hoofdstuk belangrijk is

De Amerikaanse aanvallen op Iran markeerden een van de belangrijkste buitenlandse beleidsbeslissingen van Trumps tweede presidentschap. De gebeurtenissen riepen onmiddellijk vragen op die verder reiken dan de militaire operatie zelf:

- Was hiermee sprake van een nieuwe oorlog of van een beperkte militaire interventie?
- Paste de operatie binnen de verkiezingsbelofte om geen nieuwe oorlogen te beginnen?
- Welke constitutionele bevoegdheden had de president?
- Welke rol speelde het Congres?
- Welke gevolgen had de aanval voor de internationale rechtsorde?
- Hoe reageerden bondgenoten en rivalen?
- Welke economische gevolgen waren zichtbaar op de energie- en financiële markten?
- Wat betekende dit voor de machtsbalans in het Midden-Oosten en daarbuiten?

Het beantwoorden van deze vragen vereist meer dan een beschrijving van de militaire operatie. Het vraagt om een analyse waarin diplomatie, internationaal recht, economie, militaire strategie, binnenlandse politiek en geopolitiek samen worden beschouwd.

Onderzoeksvraag

Dit hoofdstuk onderzoekt daarom de volgende centrale vraag:

In hoeverre betekende de Amerikaanse militaire actie tegen Iran een breuk met Donald Trumps verkiezingsbelofte om geen nieuwe oorlogen te beginnen, en welke gevolgen had deze beslissing voor de Verenigde Staten, Iran en de internationale gemeenschap?

Deze vraag wordt niet uitsluitend benaderd vanuit Amerikaans perspectief. Ook de standpunten van Iran, Israël, Europese bondgenoten, internationale organisaties en onafhankelijke deskundigen worden meegenomen.

Methodologie

Dit hoofdstuk is opgebouwd volgens de uitgangspunten van het **TRUMP DOSSIER 2015–2029**:

- onderscheid tussen controleerbare feiten en interpretaties;
- chronologische reconstructie van gebeurtenissen;
- vergelijking van officiële verklaringen met onafhankelijke analyses;
- aandacht voor juridische, militaire, economische en diplomatieke dimensies;
- expliciete vermelding van onzekerheden wanneer informatie nog onderwerp van onderzoek is.

De analyse maakt gebruik van openbare bronnen, waaronder officiële Amerikaanse documenten, verklaringen van het ministerie van Defensie, rapporten van het Amerikaanse Congres, internationale organisaties en gezaghebbende nieuwsorganisaties. Voor de beschrijving van **Operation Midnight Hammer** zijn onder meer gegevens gebruikt van de Congressional Research Service, het Amerikaanse ministerie van Defensie en onafhankelijke analyses van onder andere Reuters, AP en de Council on Foreign Relations.

Historische reflectie

Slechts weinig buitenlandse beleidsbeslissingen uit Trumps tweede ambtstermijn hebben zoveel internationale aandacht gekregen als de beslissing om rechtstreeks militaire aanvallen uit te voeren op Iraanse nucleaire installaties. Voor voorstanders vormde de operatie een voorbeeld van snelle en krachtige afschrikking; voor critici riep zij vragen op over escalatie, de rol van het Congres en de risico's van een bredere regionale oorlog.

Juist omdat de beoordeling van deze gebeurtenis sterk uiteenloopt, is een zorgvuldig onderscheid tussen feiten, politieke standpunten en historische interpretaties essentieel. Dat vormt het uitgangspunt voor de rest van dit hoofdstuk.

HOOFDSTUK 23.15

Historische eindanalyse

Van verkiezingsbelofte naar oorlog met Iran

De uiteindelijke historische beoordeling van Donald Trumps militaire keuze (2025–2029)

"Geschiedenis beoordeelt presidenten niet uitsluitend op hun woorden of op hun militaire successen. Uiteindelijk is de vraag welke gevolgen hun besluiten hadden voor hun eigen land, de internationale rechtsorde en de generaties die daarna volgen. De Amerikaanse aanval op Iran in juni 2026 zal daarom niet alleen worden herinnerd als een militaire operatie, maar ook als een beslissend moment in de geschiedenis van Trumps tweede presidentschap."

23.15.1 Inleiding

Met **Operation Midnight Hammer** bereikte een ontwikkeling die zich gedurende meerdere jaren had opgebouwd een culminatiepunt. De spanningen tussen de Verenigde Staten, Israël en Iran, het Iraanse nucleaire programma, de verslechterende regionale veiligheid en de politieke keuzes van de regering-Trump kwamen samen in één beslissing: een directe Amerikaanse aanval op Iraanse nucleaire installaties.

In de voorgaande hoofdstukken zijn achtereenvolgens behandeld:

- de historische achtergrond;
- Trumps verkiezingsbeloften;
- de weg naar het conflict;
- de militaire operatie;
- de juridische discussie;
- de reacties van Iran;
- de positie van Israël;
- de reacties in het Midden-Oosten;
- de internationale gemeenschap;
- de economische gevolgen;
- de binnenlandse Amerikaanse politiek;
- de gevolgen voor de wereldorde;
- de historische vergelijkingen.

Deze eindanalyse brengt deze verschillende perspectieven samen.

23.15.2 Heeft Trump zijn verkiezingsbelofte gebroken?

Een van de centrale vragen van dit hoofdstuk is of Donald Trump zijn verkiezingsbelofte heeft geschonden.

Tijdens zijn campagnes benadrukte hij herhaaldelijk:

- geen nieuwe langdurige oorlogen;
- beëindiging van "endless wars";
- minder Amerikaanse militaire betrokkenheid;
- prioriteit voor binnenlandse belangen.

Argumenten van de regering

De regering voerde aan dat:

- geen grondoorlog werd begonnen;
- geen regimewisseling werd nagestreefd;
- geen langdurige bezetting volgde;
- sprake was van een beperkte militaire operatie met een specifiek doel.

Volgens deze redenering bleef de belofte overeind omdat geen nieuwe langdurige oorlog werd gestart.

Argumenten van critici

Critici stelden daartegenover dat:

- de Verenigde Staten bewust een nieuwe militaire aanval uitvoerden tegen een soevereine staat;
- daarmee feitelijk een nieuw gewapend conflict begonnen;
- de verkiezingsretoriek hierdoor niet langer volledig overeenkwam met het gevoerde beleid.

Historische beoordeling

Vanuit historisch perspectief is het waarschijnlijk nauwkeuriger om te spreken van een **herinterpretatie van de verkiezingsbelofte** dan van een eenvoudig ja-of-nee-oordeel. Trump presenteerde zijn belofte primair als het vermijden van langdurige oorlogen en omvangrijke militaire interventies. De aanval op Iran was daar qua vorm anders dan de langdurige oorlogen in Irak en Afghanistan, maar betekende wel een nieuwe directe militaire confrontatie. Welke interpretatie uiteindelijk het zwaarst weegt, zal afhangen van de langetermijngevolgen van de operatie.

23.15.3 Militair resultaat

Militair gezien werd de operatie internationaal beschouwd als technisch zeer complex.

Belangrijke kenmerken:

- inzet van B-2 Spirit-bommenwerpers;
- gebruik van GBU-57 bunkerdoordringende bommen;
- aanvallen op meerdere nucleaire locaties;
- uitgebreide elektronische oorlogsvoering;
- nauwkeurige planning.

Volgens Amerikaanse verklaringen werden belangrijke onderdelen van de Iraanse nucleaire infrastructuur beschadigd. Onafhankelijke analyses concludeerden dat de operatie het programma waarschijnlijk heeft vertraagd, maar dat de exacte omvang van de schade moeilijk vast te stellen bleef. Er bestond bovendien geen volledige internationale consensus over de vraag in hoeverre de nucleaire capaciteit op langere termijn daadwerkelijk was uitgeschakeld.

23.15.4 Politieke gevolgen

Binnen de Verenigde Staten ontstond een breed debat over:

- presidentiële bevoegdheden;
- de rol van het Congres;
- verkiezingsbeloften;

- nationale veiligheid;
- internationale verantwoordelijkheid.

Internationaal namen de verschillen tussen bondgenoten en rivalen opnieuw toe.

De crisis liet zien dat zelfs traditionele bondgenoten niet altijd dezelfde politieke afweging maken.

23.15.5 Geopolitieke gevolgen

De operatie had gevolgen die verder reikten dan Iran.

Belangrijke ontwikkelingen waren:

- intensievere samenwerking tussen Iran, Rusland en China;
- grotere strategische aandacht voor de Golfregio;
- versterking van regionale luchtverdediging;
- verdere discussies over nucleaire afschrikking;
- groeiende aandacht voor een multipolaire wereldorde.

De gebeurtenissen bevestigden dat regionale conflicten steeds vaker mondiale gevolgen hebben.

23.15.6 Democratische en constitutionele betekenis

Een blijvend discussiepunt betreft de verhouding tussen:

- uitvoerende macht;
- parlementaire controle;
- internationale verplichtingen.

Historici zullen waarschijnlijk aandacht besteden aan vragen zoals:

- Hoe groot is de ruimte voor een president om zelfstandig militair op te treden?
- Welke rol behoort het Congres te spelen bij preventieve militaire acties?
- Hoe verhouden nationale veiligheid en democratische controle zich tot elkaar?

Deze vragen zijn niet nieuw, maar kregen door de gebeurtenissen van juni 2026 opnieuw actualiteit.

23.15.7 Economische balans

De economische gevolgen bleven uiteindelijk beperkter dan tijdens eerdere oliecrises.

Wel werden zichtbaar:

- tijdelijke stijgingen van energieprijzen;
- onrust op financiële markten;
- hogere verzekeringskosten voor scheepvaart;
- extra aandacht voor strategische energievoorziening.

De uitkomst onderstreepte hoe sterk de wereldeconomie verweven blijft met de veiligheidssituatie in het Midden-Oosten.

23.15.8 Internationale rechtsorde

De juridische discussie over de aanval behoort waarschijnlijk tot de meest blijvende erfenissen van de crisis.

Voorstanders benadrukten:

- zelfverdediging;
- bescherming van bondgenoten;
- voorkomen van nucleaire proliferatie.

Critici wezen op:

- het belang van het VN-Handvest;
- terughoudendheid bij het gebruik van geweld;
- de noodzaak van multilaterale besluitvorming.

Deze spanning tussen veiligheid en rechtsorde is een terugkerend thema in de internationale betrekkingen en kreeg door de gebeurtenissen van 2026 nieuwe actualiteit.

23.15.9 Historische plaatsbepaling

Historisch gezien lijkt **Operation Midnight Hammer** een gebeurtenis te zijn die niet op zichzelf staat, maar deel uitmaakt van een bredere ontwikkeling.

De operatie weerspiegelt:

- de verschuiving naar precisieoorlogvoering;
- het toenemende belang van cyber- en inlichtingenoperaties;
- de groeiende multipolariteit van de wereld;
- de voortdurende spanning tussen afschrikking en diplomatie.

Daarmee vormt zij een belangrijk referentiepunt in de studie van de internationale politiek van de eenentwintigste eeuw.

23.15.10 Wat zal de geschiedenis waarschijnlijk onthouden?

Historici beoordelen grote gebeurtenissen doorgaans op basis van hun langetermijneffecten.

Waarschijnlijk zullen de volgende vragen centraal blijven staan:

- Werd het Iraanse nucleaire programma duurzaam vertraagd?
- Werd een grotere oorlog voorkomen of slechts uitgesteld?
- Welke invloed had de operatie op de stabiliteit van het Midden-Oosten?
- Welke gevolgen had de crisis voor de internationale rechtsorde?
- Hoe veranderde de positie van de Verenigde Staten in de wereld?
- Hoe beïnvloedde de operatie Trumps politieke en historische nalatenschap?

Op al deze vragen zullen toekomstige archieven, diplomatieke documenten en historisch onderzoek verdere antwoorden moeten geven.

23.15.11 Integrale historische beoordeling

Wanneer alle voorgaande hoofdstukken gezamenlijk worden beschouwd, ontstaat een genuanceerd beeld.

Militair

De operatie werd zorgvuldig voorbereid en bereikte volgens de Verenigde Staten belangrijke militaire doelstellingen. De precieze langetermijneffecten op het Iraanse nucleaire programma blijven onderwerp van onderzoek.

Politiek

De aanval leidde tot een fundamenteel debat over verkiezingsbeloften, presidentiële bevoegdheden en de balans tussen veiligheid en democratische controle.

Economisch

De economische schokken bleven beheersbaar, maar onderstreepten de kwetsbaarheid van de mondiale economie voor spanningen in de Golfregio.

Geopolitiek

De crisis versnelde bestaande ontwikkelingen naar een meer multipolaire wereldorde en benadrukte de groeiende invloed van regionale en mondiale middenmachten.

Juridisch

Er bleef geen internationale consensus bestaan over de rechtmatigheid van preventieve militaire acties tegen nucleaire infrastructuur.

Historisch

Operation Midnight Hammer markeert een belangrijk moment in de ontwikkeling van de internationale veiligheidspolitik, waarin militaire, diplomatieke, economische en juridische dimensies onlosmakelijk met elkaar verweven raakten.

Samenvattende eindbalans

Onderdeel	Historische beoordeling
Militair	Operationeel succesvol volgens Amerikaanse doelstellingen; langetermijneffecten op het Iraanse nucleaire programma blijven onderwerp van onderzoek.
Politiek	Vergrootte het debat over verkiezingsbeloften, presidentiële bevoegdheden en parlementaire controle.

Economisch	Tijdelijke verstoringen van energie- en financiële markten; structurele ontwrichting bleef uit.
Geopolitiek	Versnelde bestaande verschuivingen naar een multipolaire wereldorde.
Internationaal recht	Hernieuwde discussie over preventieve zelfverdediging en de rol van de Verenigde Naties.
Historische betekenis	Een belangrijk ijkpunt in de studie van hedendaagse conflicten, waarbij militaire effectiviteit, diplomatie en rechtsorde met elkaar in spanning stonden.

Eindconclusie van HOOFDSTUK 23

"Van 'Geen Nieuwe Oorlogen' naar het Conflict met Iran" laat zien hoe één politieke belofte, één militair besluit en één regionale crisis konden uitgroeien tot een gebeurtenis met wereldwijde gevolgen.

Het hoofdstuk toont dat de beoordeling van deze operatie niet kan worden teruggebracht tot een eenvoudig oordeel van succes of mislukking. De militaire uitvoering, de politieke legitimiteit, de juridische discussie, de economische impact en de geopolitieke gevolgen moeten in samenhang worden gezien. Historisch onderzoek vraagt om die bredere benadering.

Voor het **TRUMP DOSSIER 2015–2029** vormt dit hoofdstuk daarom een scharnierpunt. Het verbindt Trumps verkiezingsretoriek met zijn handelen als president en plaatst die ontwikkeling in de context van een veranderende wereldorde. Daarmee biedt het niet alleen een analyse van één conflict, maar ook een bredere beschouwing over de spanningen tussen verkiezingsbeloften, regeringsverantwoordelijkheid, nationale veiligheid en internationale samenwerking.

Verkorte versie – HOOFDSTUK 23

Van "Geen Nieuwe Oorlogen" naar het Conflict met Iran (2025–2029)

Donald Trump voerde tijdens zijn verkiezingscampagnes aan dat hij de Verenigde Staten buiten nieuwe langdurige oorlogen zou houden. De Amerikaanse aanval op Iraanse nucleaire installaties in juni 2026 leidde daarom tot een fundamenteel debat over de vraag in hoeverre deze belofte in de praktijk standhield.

Het hoofdstuk beschrijft de historische achtergrond van de Amerikaans-Iraanse spanningen, de besluitvorming die leidde tot **Operation Midnight Hammer**, de militaire uitvoering, de juridische discussie, de reacties van Iran, Israël, de landen in het Midden-Oosten en de internationale gemeenschap. Daarnaast worden de economische gevolgen, de binnenlandse politieke impact in de Verenigde Staten en de bredere gevolgen voor de internationale machtsverhoudingen geanalyseerd.

De centrale conclusie is dat de operatie militair gezien belangrijke doelstellingen nastreefde, maar dat de uiteindelijke historische beoordeling vooral zal afhangen van de langetermijneffecten op de regionale veiligheid, het Iraanse nucleaire programma, de internationale rechtsorde en de positie van de Verenigde Staten in de wereld. Het hoofdstuk laat zien dat moderne conflicten niet alleen op het slagveld worden beslist, maar ook in diplomatie, economie, recht en publieke opinie.

Alle hoofdstukken en podcast afleveringen zijn gemaakt door ai volgens het idee en script

van BridgeThuis-BridgeBox Thijs

Update 24juli2026